

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 23.10.2023 nr 1.2-2/125-1,
SOM/23-1384/-1K
Meie 29.11.2023 nr 1.1-11/6511-2

Rahvatervishoiu seadus

Austatud terviseminister

Rahandusministeerium kooskõlastab rahvatervishoiu seaduse eelnõu järgmiste märkustega.

- 1) Eelnõu § 9 sätestab Vabariigi Valitsuse ülesanded töötada välja ja kinnitada rahvatervishoiuga seotud riiklikud strateegiad ning tagada valdkonna jätkusuutlik rahastamine.

Nagu seletuskirjas märgitud, on valdkondlike arengudokumentide koostamise ja nendes ette nähtud tegevuste rahastamise põhimõtted sätestatud riigieelarve seaduses (edaspidi RES). RES §-s 19 on reguleeritud strateegilised arengudokumendid, sh valdkonna arengukavad, mille RES § 20 lõikest 2 tulenevalt kinnitab Vabariigi Valitsus, kui seadusest ei tulene teisiti. Valdkonna arengukava esitatakse enne kinnitamist Riigikogule arutamiseks. Kas eriregulatsioon eelnõus on toodud seetõttu, et enne kinnitamist ei soovita arengukava Riigikogule esitada? RES sätestab ka riigieelarve menetlemise korra. Leiame, et kui erisusi kehtestada ei ole vaja, siis regulatsiooni dubleerida ei ole vaja.

- 2) Eelnõu § 12 lõikega 2 sätestatakse Terviseameti õigus osutada tasulisi teenuseid. Eelnõust võib järeldada, et tegemist on riiklike lõivudega põhiseaduse tähenduses, mille hind kehtestatakse ministri määrusega.

Eelnõuga ei kehtestata tasude ülemmäärasid, need kehtestab seletuskirja kohaselt minister koos hinnakirjaga „*võttes aluseks teenuse osutamiseks vajalikud tööjõu-, materjali-, seadmete ja üldkulud.*“ Leiame, et eelnõu § 12 lõige 3 ei vasta põhiseaduse §-le 113, mille kohaselt riiklikud maksud, koormised, lõivud, trahvid ja sundkindlustuse maksed sätestab seadus ja mille kohaselt on rahaliste kohustuste kehtestamine määrusega seega piiratud. Põhiseaduse kommentaaride kohaselt võib avalik-õiguslike rahaliste kohustuste kehtestamise delegeerimine täidesaatvale võimule olla lubatav tingimusel, kui see tuleneb rahalise kohustuse iseloomust ning seadusandja määrab kindlaks diskretsiooni ulatuse, mis võib seisneda tasu alam- ja ülemmäära seadusega sätestamises, tasu suuruse arvestamise aluste kehtestamises vms. Leiame ka, et eelnõus kasutatud mõiste „*üldkulud*“ on seaduse tasandil

määratlemata ja selle sisu ei ole selge. Vt nt meditsiiniseadme seadus § 15¹ lõiked 3 ja 4.

Lisaks palume põhjendada, et kui tasu määratakse lähtuvalt kulupõhimõttest, siis miks mitte seda kehtestada riigilõivuna? Mõõname, et ministri määrusega kehtestatavat hinnakirja on vajadusel lihtsam muuta, aga seletuskirjast otsust vastust ei selgu. Kas Terviseamet vajab omatulu, et oma ülesandeid täita? Riiklike lõivude asemel tasu kehtestamine (omatuluna) on oluliselt vähem läbipaistev ja seepärast tuleks seda rohkem põhjendada.

- 3) Palume täiendada eelnõu § 15 lg 6 teksti pärast sõnu "*on keelatud*" tekstiosaga "*importida*," (nagu on kasutatud § 18 lõikes 2).
- 4) Palume täiendada eelnõu § 51 punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) paragrahvi 5 lõikest 2 jäetakse välja lauseosa "ja annab Raviametile aru käesoleva seaduse § 4 lõike 15 alusel kehtestatud korras";“.

Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse (edaspidi NPALS) § 5 lõike 2 kohaselt peab jälitusasutus ja sisekaitsealine rakenduskõrgkool narkootiliste ja psühhotroopsete ainete koguselist arvestust ja annab Raviametile aru käesoleva seaduse § 4 lõike 15 alusel kehtestatud korras. NPALS § 4 lõike 15 alusel kehtestatud määruse § 20 (Aruandlus teistes ettevõtetes), mille alusel pidi mh Maksu- ja Tolliamet iga aasta 1. veebruariks koostama eelneva kalendriaasta kohta aruande, kehtetuks tunnistatud alates 23.09.2013. a.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Vörklaev
rahandusminister

Artur Lundalin 5885 1321
artur.lundalin@fin.ee

Agnes Peterson 5885 1301
Agnes.Peterson@fin.ee